

Konoplan

GLASILO KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

ŠT. 12 — X

DEC. 1961

CENA 10 DIN

VSEBINA:

Urednik: Leto 1961 bo kmalu preteklo

O. Lipovšek: Govori ObLO Domžale

M. Vidmar: Iz seje IO sindikalne podružnice

M. dr. Šiška: Iz sarajevskega kongresa

J. Ukmar in I. Sešek: S fotokamero in beležko skozi IPI

J. Narobe: Zakaj ne za vse enako?

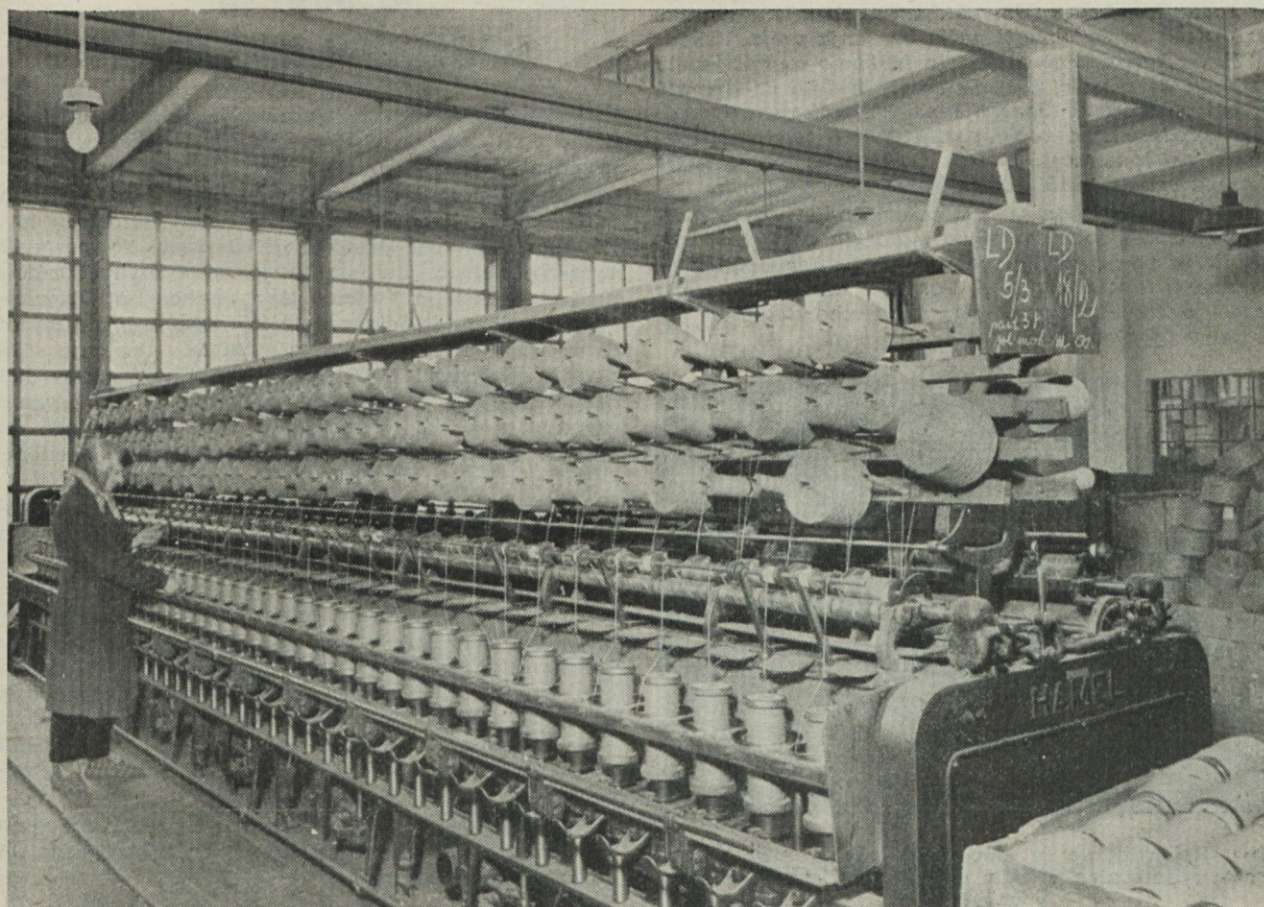
E. Rojc: Gremo na Stajersko...

A. Zibert: Kaj je z našim nogometom

Izdaja v 800 izvodih kolektiv tovarne Induplati. Odgovorni urednik Jože Klešnik. Natisnila in klišeje izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani

Vsem bralcem našega glasila
želi obilo uspehov in delovnih
zmag v letu 1962

UREDNIŠTVO KONOPLANA



Leto 1961 bo kmalu preteklost

Pred vami je dvanajsta in zadnja številka Kono-plana v letošnjem letu. Težko verjamem toda moram se sprijazniti z dejstvom, da bo kmalu minilo leto, odkar sem v svojem in v imenu uredniškega odbora napisal prve vrstice za začetek razdobja, ki se sedaj izteka. Nimam namena podrobno pisati o uspehih, ki smo jih dosegli v letošnjem letu. O tem bomo podrobneje poročali ko bo leto zaključeno. Spomnil bi vas le na nekaj važnejših dogodkov.

Takoj na začetku leta smo se lotili novega načina delitve dohodka in s tem v zvezi tudi novega načina nagrajevanja delavcev. Prve rezultate dela na tem področju smo občutili v mesecu avgustu, ko smo prvič razdelili čisti dohodek po novem načinu. Morda še ni vse tako kot bi moralo biti, toda saj zato smo tu, da stvar izpopolnjujemo. Obratni pravilnik o delitvi osebnih dohodkov je delavcem veliko bolj razumljiv in laže dostopen od prejšnjega, ker se nanaša na njihovo bližnjo okolico. Delavci imajo možnost, da na obratnih DS direktno sodelujejo pri razpravah, ki se tičejo osebnih dohodkov. Vendar se na obratnih DS ne smemo omejiti samo na razprave o osebnih dohodkih, pač pa moramo stremeti za nadaljnji razvoj samoupravljanja in razpravljati tudi o ostalih problemih, ki se pojavljajo.

Za široko potrošnjo gredo najlažje v prodajo izdelki, katere dokončno oblikuje naša konfekcija. Žal pa kapacitete v naši konfekciji niso bile v stanju zadovoljiti povpraševanja. V letošnjem letu smo sicer nabavili več strojev in preselili del oddelka v nove prostore, toda v načrtu je še nadaljnja razširitev tega oddelka.

V plemenitilnici smo zabeležili kar dve pridobitvi. Najprej se je montiral barvalni aparat Jagri, nato pa še Foulard. Z barvanjem na aparatu za križne navitke smo prešli na sodobnejši način barvanja preje. Vendar je škoda, ker aparat ni popoln in bomo morali kmalu nabaviti še sesalec, brez katerega je delo na aparatu precej otežkočeno. Barvanje na foulardu je priporočljivo predvsem za večje partije, ker s tem dosežemo boljše enakomernost. Seveda pa je tudi prebarvanje tkanine veliko boljše kot ga dosežemo na jiggrih.

V letošnjem letu se je v našem podjetju tudi močno povečalo število lastnikov motornih vozil. Tovarna je bila za poroka 65 delavcem, kateri so nabavali nove mope in v tovarni TOMOS. Torej, če vzamemo v obzir samo to številko, so se pogoji prevoza delavcev posebno v poletnem času precej izboljšali.



Tov. Rebernik se je ljubeznivo odzval naši prošnji ter za naše bralce povedal nekaj o delu in perspektivah v naši komuni

S 1. junijem 1961 smo prešli na 45-urni delovni teden. Na podlagi rezultata ankete je DS na svoji 13. redni seji sprejel sklep, da se skrajša delovni teden na 45 ur.

Za boljši stik s potrošniki smo 11. septembra odprli v Ljubljani novo trgovino. Lokal posluje po principu sodobne trgovine v centru mesta in je moderno opremljen. Zakaj smo se odločili za otvoritev lastnega lokala? Znano nam je, da je bilo vedno težko plasirati nove artikole, ker se jih trgovska mreža ogiblje. Z lastno trgovino pa nam je omogočeno približati naše artikole potrošniku brez posrednika. Začetek je pokazal prve rezultate in smo z dosedanjimi uspehi trgovine lahko zadovoljni.

V počastitev obletnice samoupravljanja smo 17. septembra odprli prenovljene prostore naše menze. Resnici na ljubo so se prostori nato zopet zaprli, vendar smo sedaj lahko samo veseli, ker se število koristnikov uslug v menzi iz dneva v dan povečuje.

Kot vidite se je nabralo kar precej stvari. Seveda imamo nekaj nedovršenih del, katere nisem omenil. Njihova dovršitev je predvidena v bližnji prihodnosti n. pr. asfaltiranje dvorišča, fasada itd. Sedaj pa še Konoplan. Uspelo nam je, da je izšel vsak mesec. Za konec pa smo vam ga pripravili v malo večjem obsegu. Upam, da smo vsaj delno zadostili vašim željam.

Zelim vam mnogo osebnega zadovoljstva in še več uspehov v letu 1962.

Urednik.

S seje IO sindikalne podružnice

V petek, dne 24. novembra 1961, je imel IO sindikalne podružnice svojo 6 redno sejo, na kateri so obravnavali in sklenili naslednje.

Glede gibanja osebnih dohodkov v ekonomskih enotah našega podjetja je podal nekaj tolmačenj tov. Zabukovec — šef proizvodnje. Navzoči so postavili vprašanje, zakaj je nesorazmerje v osebnih dohodkih med predilnico in tkalnico tako visoko. Tov. Zabukovec je razložil, da je nesorazmerje tako občutno zaradi tega, ker v predilnici v letošnjem letu dosega s 15 manj zaposlenimi 30 % več proizvodnega plana kot prej. Sklenjeno je bilo, naj komisija za vsklajevanje osebnih dohodkov v podjetju, čimprej pregleda in vskladi vsa nesorazmerja med posameznimi ekonomskimi enotami.

Sprejet je bil sklep, naj se v najkrajšem času obišče in obdari člane našega kolektiva, kateri bolujejo že več kot dva meseca.

Obravnavano je bilo tudi vprašanje glede razobesjanja zastave v primeru smrti naših upokojencev ter kakšne stroške krije sindikalna podružnica v primeru smrti aktivnega člana našega podjetja. Sklenjeno je bilo, da se umrlemu upokojencu kupi venec in razobesi žalna zastava, za umrlega aktivnega člana pa se kupi venec, razobesi žalna zastava ter odobri znesek v višini 20 000 din za ostale stroške ali pa se ta znesek iz socialnih razlogov da družini umrlega.

Na prošnjo Osnovne šole Jarše se odobri znesek za pogostitev novo sprejetih pionirjev in nastopajočih na proslavi 29. novembra.

M. V.

GOVORI ObLO DOMŽALE

Moja vprašanja so tokrat veljala tov. Francu Reberniku, predsedniku sveta za industrijo pri ObLO Domžale in članu zbora proizvajalcev pri ObLO Domžale tov. Francu Jeraju. Ta dopolnitev naj obrazloži sicer široki smisel naslova.

Tovariš Rebernik nam je povedal, da se je proizvodnost v komuni dvignila. Najboljše uspehe v tem pogledu so dosegli v Papirnici na Količevem, kjer z novim kartonskim strojem še vedno obratujejo poizkusno. V rekonstrukciji pa so še naslednja podjetja: Združena kemična industrija Domžale, Opekarna Mengeš in Opekarna Radomlje, Lek Mengeš s proizvodnjo dušikovega oksidula (potrben v kirurgiji za anestezijsko) ter Vata na Viru.

V obdobju 1961 do 1965 bo industrija naše komune porabila skupno 9,5 milijarde dinarjev, od tega 3 milijarde za gradbena dela ter 6,5 milijarde za opremo obratov in ostale potrebne.

Po končani rekonstrukciji se bo povečala vrednost proizvodnje za 27,5 milijarde dinarjev oziroma za 63 %.

Za investicije v Induplati Jarše je predvideno skupno 548 978 000 din. S tem denarjem bomo zgradili do leta 1965 toplarno, postavili novo plemenitilnico in nove šede (150 milijonov din), kupili nov križno previjalni stroj za bombažno prejo (2,8 milijonov), križno previjalne stroje za laneno prejo (13,3 milijone), angleško snovalo (7,2 milj.), postavili bomo novo sušilnico za prejo (8,1 milijonov) ter porabili preostali znesek v višini približno 60 milijonov din za manjše investicije in potrebe.

Glede obrtne dejavnosti zastopajo naši občinski moške v komuni Domžale pravilno stališče, da se preda to vprašanje v rešitev stanovanjski skupnosti, kakor se to drugod že z uspehom izvaja.

Trgovska mreža je dosegla in preseгла dohodek v višini 155 % od planiranega zneska. Za akumulacijo sredstev in za lažjo nabavo sodobne opreme so se trgovska podjetja združila v podjetju »Napredek-Domžale«. Pri tem velja omeniti, da se pripravlja gradnja novega trgovskega lokala tudi v Preserjah, kar nas nedvomno najbolj zanima, ker sedanjí prostor nikakor ne ustreza zahtevam (op. pisec članka).

V splošni oceni velja omeniti, da se je celotni dohodek v komuni dvignil v 9 mesecih 1961 za 18 %.

Narodni dohodek pa se je povečal za 14 %. V industrijski dejavnosti naše komune je zaposlenih skupno okoli 4400 ljudi.

Celotni dohodek se je najbolj povečal v Mlinostroju (za 52 %) dalje v Papirnici (50 %) med tem ko je rezultat našega podjetja v primerjavi za lanskoletnim uspehom za 5 % slabši, v opekarni Mengeš (katera je v rekonstrukciji) pa za 7 %.

Osební dohodek znaša povprečno za industrijo v občinskem merilu 23 218 din. Posamezna povprečja pa so: Termit Domžale 32 199 din, Papirnica Količevo 29 920 din, Filc Mengeš 24 324 din, Trak Mengeš 22 552 din, Induplati Jarše 22 454 din, Vata Vir 22 003 din, Universale Domžale 19 369 din in Lesna industrija Domžale 18 323 din. Skupno je šest industrijskih podjetij nad občinskim povprečjem v izplačilu osebnih dohodkov in 10 podjetij je pod tem povprečjem.

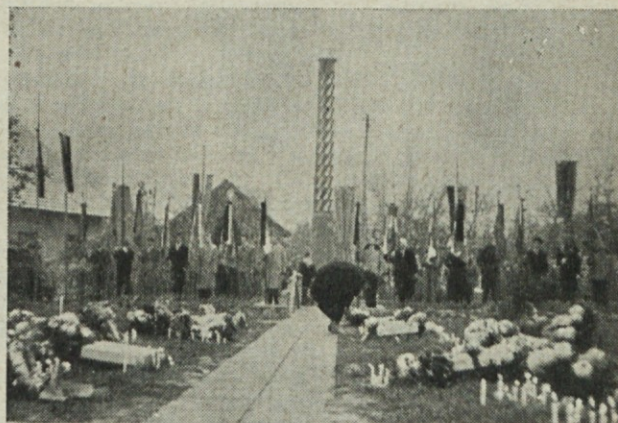
Osební dohodek v občini je znašal leta 1960 povprečno 20 592 din ter se je v letu 1961 dvignil povprečno za 13 %.

Tovariš Franc Jeraj je dal za Konoplan naslednja pojasnila: Mi smo na naših zasedanjih razpravljali o marsičem, vendar se bom omejil tokrat na najvažnejše sklepe. Tako smo omenili, da se podaljša vodovodno omrežje Domžale do Rodice in šole v spodnjih Jaršah. Istočasno bomo do obeh omenjenih krajev zgradili tudi kanalizacijo. V projektu je tudi ureditev vodovoda za Mengeš. Do Mengša naj bi vodovod speljali iz Cerkelj. Delno so dela končana tudi na ureditvi ceste Radomlje—Preserje—Mengeš. Dokončana je cesta do tovarne Lek, za nadaljevanje del pa je zmanjkalo asfaltne mase ter bo treba delo nadaljevati po vsej verjetnosti šele prihodnje leto. V kolikor bi bilo vreme ugodno, bi lahko bila cesta gotova do konca meseca marca 1962. Z dokončevanjem ceste proti Mengšu bo gotovo tudi delo na pločnikih, kateri od križišča v Preserjah do tovarne Induplati čakajo asfaltne premaza. Glede kvalitete ceste Radomlje—Mengeš pa je zbor proizvajalcev tudi razpravljal ter poslušal poročila graditelja. Rečeno je, da se bodo vse manjše luknje v cesti v toplem vremenu z asfaltno smolo zalile, v kolikor pa bi se to ne zgodilo, jo bodo popravili.

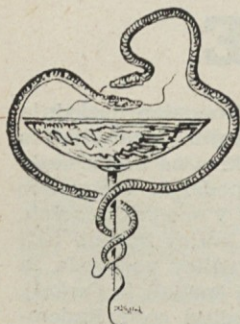
V letu 1962 mora biti gotov tudi trgovski lokal v Preserjah, kateri bo stal na sedanjem travniku nasproti trgovine v Preserjah. Gradnja te trgovine bo paviljonskega tipa. Dela bodo znašala 200 do 250 milijonov din. V zadnji fazi so tudi načrti za novo šolo osemletko, katera bo stala na starem sejmišču blizu Bistriškega mostu (desni breg).

Mnogo smo razpravljali tudi o gradnji nove pekarnice za peko kvalitetnega kruha ter peciva. S to gradnjo bo treba močno pohiteti, saj je za novo pekarno nabavljenih že vrsto novih strojev, kateri so veljali do sedaj okoli 20 milijonov dinarjev, a so zaenkrat samo vskladiščeni. Začetek in dokončanje zgraditve pekarnice je seveda odvisno od finančnih sredstev, saj so le ti predvideni v skupni višini 92 milijonov dinarjev.

Zaključno povem, da sem oba tovariša dobil šele po dolgem iskanju, ker sta bila z delom polno zasedena, vključno temu pa sta me povabila, da se ponovno oglasim, ko bo izdelan plan za leto 1962. Temu ljubeznivemu vabilu se bom rad odzval, saj nas vse prav gotovo zanimajo sklepi v besedi in številkah ter s tem posredno tudi naša bodočnost.



Spomenik in grobišče padlih borcev in aktivistov



Iz sarajevskega kongresa

Od 6. do 10. novembra t. l. je bil v Sarajevu IV. kongres preventivne medicine Jugoslavije, katerega se je udeležilo 600 delegatov iz naše države in pet delegatov iz tujih držav. Na kongresu so obravnavali 11 tem iz preventivno medicinskega dela. Glavna tema je bila *preventivno medicinsko delo v komunah*. Ostale

teme so bile: medicina dela, črvesne infekcije, komunalna higiena, mentalna higiena, mikrobiologija, higiena prehrane, epidemiologija TBC, preventiva raka-vih obolenj, higiena izžarevanja ionizirajočih žarkov in delo sanitarnih inšpektorjev.

Kongres je bil skrbno pripravljen, vsakdo je dobil ob prihodu knjigo, v kateri so bili skoraj vsi referati natisnjeni. Istočasno so se vršila predavanja na štirih mestih in vsakdo je obiskoval tista predavanja, ki so bila zanj zanimiva. Včasih se je zgodilo, da bi rada prisostvovala dvema različnima referatoma, vendar sem se morala odločiti le za enega. Ono drugo predavanje mi je nadomestil natisnjeni referat. Diskusije po predavanjih so bile zelo živahne in na podlagi teh bodo sestavljeni zaključki, katere bodo natisnili in jih poslali vsakemu udeležencu.

Nameravam poročati predvsem o glavni temi, kajti za vsako področje, ki so ga obravnavali, bi se dalo napisati kar lepo število strani. O temi, ki je mene najbolj zanimala in bila tudi namenjena obratnim zdravnikom, bi lahko napisala najmanj, kajti tam nisem slišala nič novega, v vseh referatih smo čutili, da je ta veja medicine pri nas še zelo malo raziskana, da nimamo enotnega programa dela, da je pri nas še premalo strokovnjakov s tega področja.

V glavni temi so govorili o preventivnem medicinskem delu v komunah. Na to delo vplivajo: razvoj gospodarskega sistema in družbenih odnosov v naši državi, sprememba starostne sestave prebivalcev Jugoslavije in novi organizacijski problemi preventivno medicinskega dela v okviru sodobnih dosežkov znanosti. Danes zdravje človeka ni več problem samo za zdravnika, bolnika in za njegove sorce, temveč problem vse skupnosti. Prav zato narašča vsak dan zanimanje za zdravstveno zaščito. Naša skupnost daje še vedno premalo sredstev za zdravstveno zaščito in še ta sredstva gredo predvsem za kurativo, za preventivo ostane le majhen del. Ker pa v socialističnem sistemu zdravje ljudi ni skrb posameznikov, ampak skrb skupnosti, se mora to v bodoče popraviti. Da bi to uresničili, jim moramo razložiti potrebe po koristnem preventivnem delu, moramo jih prevzgojiti iz zastarelega mišljenja, da je najvažnejše delo medicine zdravljenje obolenega človeka. Šele tako bomo lahko dosegli v komunah, nato pa v vsej državi, da se bodo našla sredstva tudi za preventivno medicino. Danes že skoraj vsakdo razume, da so razna cepljenja v otroški dobi, cepljenja proti tifusu pri masovnih delih (n. pr. avtocesta), uničevanje komarjev v malaričnih predelih države in podobno neobhodno potrebni. Ne razume pa, da so potrebni socialni delavci, varnostni tehniki, pregled delovnih mest na deloviščih, pregled delavcev pred zaposlitvijo in med zaposlitvijo in podobno. Če vso javnost zanima neko vprašanje, potem je delo olajšano, če pa večina misli, da je neko delo nekoristno in brezsmiselno, potem je ta dejavnost že v začetku obsojena na neuspeh. Kakor je danes medicina napredovala, ne moremo več strogo ločiti kurative od preventive. Druga drugi sta potrebni.

Z ozirom na gospodarski razvoj pri nas, se je tudi osnoval novi zakon o zdravstvenem varstvu. Zdrav-

stveni domovi, ambulate, bolnice niso več najemniki Zavoda za socialno zavarovanje ali države, temveč zavodi, ki si morajo sami ustvariti dohodke z nudenjem svojih uslug Zavodu za zdravstveno varstvo, komuni in podjetjem. Komuna osnuje fonde za zdravstveno varstvo, ti pa so tisti, katerim posamezne zdravstvene ustanove v glavnem nudijo svoje usluge.

Kar se tiče spremembe starostne strukture je važno dejstvo, da povprečna starostna doba silno raste. Poglejmo nekatere primerjave:

	Jugoslavija		Slovenija	
	povpr. star. doba		povpr. star. doba	
	1931	1952-54	1931	1952-54
moški	46,5	56,92	50,8	63
ženske	49,57	59,33	54,15	63,10

To dejstvo je pripeljalo republiko Slovenijo do tega, da ima stare prebivalce. Po tabeli Združenih narodov je staro prebivalstvo tisto, kjer je več kot 7 % od vseh prebivalcev starih nad 65 let. S tem je pri nas načetih veliko novih nalog, vseh se pa še niti ne zavedamo in jih ne poznamo. Iz naraščanja srednje starostne dobe lahko vemo že sedaj, da moramo skrbeti za preprečevanje nastopa poapnenja žil, srčnih obolenj, raka in drugih obolenj, ki so bolezn predvsem starostne dobe.

Kot tretje sem navedla, da vplivajo na preventivno delo v komunah novi organizacijski problemi preventivno medicinskega dela. Vsekakor vpliva na višjo starost prebivalcev še več drugih faktorjev, ne moremo pa izključiti tudi preventivnih ukrepov, n. pr.: zatiranje nalezljivih bolezni, borba preventive proti malariji, proti TBC, itd. V ZDA so v pogledu raka po njihovih statistikah naredili zelo veliko z zgodnjim odkrivanjem te bolezni. Gotove ustanove sistematsko pregledujejo po vsej državi vse prebivalce. Tako so zaznali velike uspehe pri zgodnjem odkrivanju raka na ženskih spolovilih, odkrivanju raka na dojki, pri odkrivanju zgodnjih oblik raka dihalnih poti pri fluorografskih akcijah in podobno. Naše delo po novih medicinskih načelih za preventivo je poleg drugih problemov zgodnje odkrivanje nekaterih bolezni.

Kakšno je zanimanje ljudi samih za njihovo zdravstveno stanje, lahko sklepamo po tem, koliko prihajajo k zdravniku. Po statističnih podatkih pride na leto na enega prebivalca v LR Srbiji 2,66 pregledov, v LR Hrvatski 3,83, v LR Sloveniji 4,19, v Beogradu samem 9. Če prihajajo ljudje bolj pogosto v ambulantno lahko marsikatero bolezen odkrijemo v začetku, to pa pomeni, da je zdravljenje lažje, hitrejšo in pri nekaterih obolenjih pomeni to edino resnično ozdravljenje. Kako v Ameriki presojuje zanimanje posameznika za svoje zdravje, vidimo iz sledečega: 1935. leta so na vasi porabili posamezniki za zdravnika 10 dolarjev, v mestu 19 dolarjev; 1941. leta so na vasi porabili za zdravnika 15 dolarjev za posameznika, v mestu 32 dolarjev; 1955. leta je na vasi 63 dolarjev, v mestu 65 dolarjev. Tisti, ki je to statistično obdelal, pravi, da je normalno, če porabijo na vasi 20 % manj za zdravnika, kot v mestu, ker je na vasi okolje bolj naklonjeno zdravju.

V kurativi smo v naši državi že tako daleč, da nam organizacija te službe ne dela preglavic. Kar zadeva preventivo, pa še vedno naletimo na ovire, bodisi glede organizacije same, bodisi glede plačevanja, bodisi glede kadrov. Prepričani pa smo, da bomo v doglednem času dosegli pri nas to, da bodo vsi cenili preventivo prav tako, kot kurativo.

dr. Šiška Marija

S fotokamero in beležko skozi IPI

»Fantje, za decembrsko številko Konoplana pa slabo kaže,« je dejal urednik na seji. »Nobenega pametnega materiala ni za obravnavo. Vsi gospodarski in finančni rezultati podjetja so dokončno znani šele po Novem letu, praznikov v decembru ni, asfaltiranje še ni zaključeno, delavnice se še niso preselile, o menzi smo že poročali. Res ne vem, s čim naj napolnimo 12 strani našega glasila.«

No, in tako se je porodila ideja, da napravimo kratek sprehod po vseh naših obratih. Že takoj v začetku sva se z Ivom, s katerim sva bila za to določena, domenila, da poiščeva stroje in ljudi ob njih, o katerih doslej še nismo pisali. Zato ne zamerite, če na slikah ne boste našli modernega snovala ali foularda, temveč stroje, katerih letnica se prične s 1800. Res je, da smo o njih že pisali, toda največkrat negativno. Čeprav se zanje že resno zanima ljubljanski »Odpad« in železarna na Jesenicah, pa vseeno ne smemo pozabiti, da so se na Jaršah že tri, štiri, petkrat izplačali in še danes prispevajo nekaj k trem milijardam proizvodnje.

Začela sva, kot je običajno s predilnico. V kletnih prostorih sva naletela na tovariša Antona Hribarja, ki je s preprosto vlažilno napravo vlažil velik kup LK vlakna. Tako je bil zaverovan v svoje delo, da naju sploh ni opazil, niti ni reagiral na blisk fotoaparata. Nisva ga motila z vprašanji, temveč sva se napotila v predpredilnico k raztezalkam. Ob njih sva takoj na začetku, ob desni strani oddelka našla Marijo Starin. »Z delom in proizvodnjo sem letos zadovoljna, čeprav moram precej bolj delati, kot prej. Sedaj posluhuje vsaka od nas po dve raztezalki in lahko rečem, da na vsako od njih naredim več, kot pa prej na eno samo. Temu primerno pa tudi več zaslužim in kar zadovoljna sem. Za drugo leto si predvsem želim boljši material. LD vlakno je še kar v redu, toda kratko vlakno je največkrat zares obupno.«



Pot naju je peljala v mokro predilnico. Zrak je v oddelku v primerjavi s poletnim kar znosen, prav tako temperatura. Le od stropa kapljajo debele kaplje. Enkrat ti pade kaplja na ramo, drugič zadene nos, tretjič poišče tisto mesto na glavi, kjer je najmanj las...

Justina Bergant, 18 let mokra predica pravi: »Z delom sem letos zelo zadovoljna. Skozi vse leto skoraj nismo imeli zastojev in ni bilo tistega mučnega potikanja po strojih. Norme so zelo visoke, pa vseeno kar dobro zaslužim. Stroji so stari in potrebni popravil. Posebno leseni deli — korito in stojala — so čisto pregniti. V prihodnjem letu si želim prav tako nemoteno delo, kot letos, dober zaslužek in izboljšanje naprav za zrak v poletnih mesecih.«





Mokra preja potuje v motovilnico, kjer se previje v predena. Predena pa se v sušilnici posuše in spakirajo v bale. Pri tem poslu sva ujela v objektiv Rudija Žučka. »Kar se dela tiče, je bilo letos vse v redu. Nekoliko več bi še lahko naredili, če bi bilo vedno dovolj pare. V poletnih mesecih nas zelo muči visoka vročina v oddelku. Drugo leto? No, prav tako želim, da bi bilo dovolj dela. Od tega je vse odvisno. Želim, da bi res že enkrat uredili ventilacijo.«

in normo vedno presegam. Zaslužim med 21 000 in 22 000 din mesečno. Čeprav je stroj star, želim, da bi še delala na njem. Prav tako želim, da ne bi bilo zastojev in, da bi bila zdrava.«

V škroblilnici je imel »šiht« Pavle Zupan. Ko sva vstopila, sta s pomočnikom Janezom menjala osnovni valj damast gradla. »Letos delo ni šlo tako od rok, kot prejšnja leta. Imeli smo precej zastojev zaradi pomanjkanja bombažne preje. Tudi para je bila slaba, posebno v jutranjih urah. Glede pomanjkanja materiala se je sedaj precej zboljšalo in nismo v stanju poškrobiti vse, kar snovalo navije. Želim, da bi drugo leto uredili razmerja pri osebnih dohodkih med nami škroblilci in pomočniki tkalskih mojstrov. Prav tako želim, da ne bi bilo zastojev in da bi pravočasno prišli nadomestni deli za stroj.«



Stotero niti na osnovnem valju pride najprej med spretne prste vdevalk. Pri tem poslu sva našla Rozko Subelj, čeprav ni to delo njeno osnovno opravilo. »Formalno« je namreč prebijalka jacquardskih kart. »S tem poslom sem zadovoljna. Nimam norme, pa je vseeno dovolj dela. Tudi z zaslužkom je v redu. Želim si, da bi kmalu prišel nov stroj za prebijanje kart, ki je menda že dolgo naročen. Stari je že tako izrabljen, da ni več precizen, kar pa z jacquardi ne gre skupaj. Ostalo pa naj ostane tako, kot je.«

Pojdimo dalje z osnovnim valjem, katerega niti so sedaj vdete v keper vezavi. Odpeljejo ga na tkalski stroj. Niti nove osnove privežejo za niti stare osnove in med tem, ko mojster »rihta to in ono«, gre tkalka po votek. Na to sva čakala. Ivo skrit v izdaji votka, jaz pa zunaj »kot službeno«. Prišla je Helena Simonko,

Prva »žrtev« izdelkov predilnice je pripravljavnica. Prejo v predenih je treba previti, nasnovati osnove in naviti votek. Pri starem votkovem stroju, ki ga imajo v drugih državah le še na slikah kot dokument v razvoju tehnike, sva vzela na »piko« Ano Raspet. »Ja, kar zadovoljna sem. Stroj je star, pa še kar dobro dela. Tkalke imajo rajši naše »špule«, kot pa tiste iz avtomatov. Material je v splošnem dober

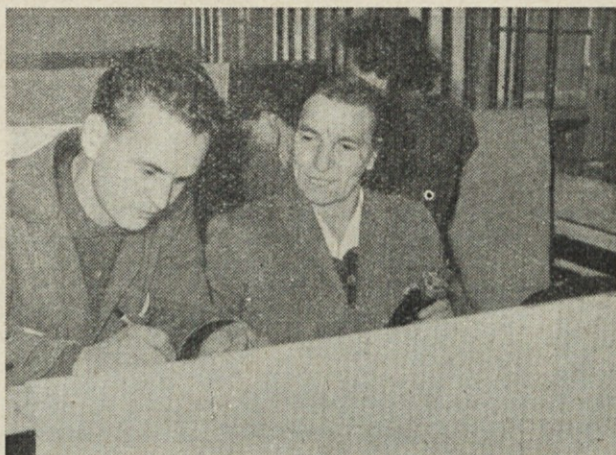


iz katere sem zaradi silne rdečice komaj izvlekel sledeče: »V podjetju sem šele 1 leto. Tkalka sem rada. Z delom sem zadovoljna. Želim si domov na Stajersko. Pri Ljutomeru gradijo eno tkalnico.«

Bolj zgovorna in brez zadrege je bila Vida Hiršman, tkalka na jacquardskih strojih. »Deset let že tkem gradel. Delo mi je všeč. Zaslužim okrog 20 000 din. Letos smo imele vse tkalke precej zastojev zaradi pomanjkanja materiala. Vsi zastoji so bili plačani 100 %. Želim si dobro škrobljene osnove, čim manj zastojev in dobre prejemke.«



Blago iz tkalskih strojev, ki ga »strokovno« imenujemo surove tkanine, pride najprej na tehniko in merilni stroj Miča Buliča. »Dela je dovolj in zado-



voljen sem. Zaslužim okrog 22 000 din mesečno. Predvsem želim položiti izpit za kvalifikacijo. Prav sedaj namreč hodim na skrajšan tečaj za bivše borce. Urediti bo treba odprašilne naprave, ker sedanja v oddelku ne dela in je tudi sploh pomanjkljiva. Ko bodo urejeni novi ženski sanitarni prostori, predlagam, da bi v prostore dosedanjih sanitarij premestili naš oddelek.«

Nekaj korakov od prevzema tkanin je čistilnica. Tu sva imela največje težave, kajti nobena se ni pustila fotografirati. Celo skrile so se nama nekatere. Bolj po sili je Ivo »pritisnil« Ivanko Zirovnik, potem pa se je led le pričel topiti. »Dvajset let sem bila tkalka na jadrovinskih strojih, sedaj pa sem že 3 leta tukaj. Največ napak v tkaninah je zaradi manjkajočih niti, zaradi redkih prog, slabih krajev in vozlov. Vzroki? Po mojem so precej krive tkalke, ker ne pazijo dovolj, včasih so pa slabe osnove, ali slab votek. Z delom tukaj nisem preveč zadovoljna. Želim, da bi se uredil odnos med nami in tkalkami. Največkrat smo tukaj stare tkalke, premeščene sem zaradi starosti ali bolezni. Kot tkalke smo bile kvalificirane delavke, tukaj pa smo naenkrat polkvalificirane. Pa tudi zaslužimo manj, kot prej na strojih in to se vsaki od nas pozna pri odmeri pokojnine.«



Zapustimo krov tkalnice in se podajmo v plemenitilnico. Začne se tu z navijanjem blaga v bale, konča pa v glavnem pri vesni sušilnici. Pri stroju za navijanje bal sva našla Marijo Rusjan s petletnim stažem v Jaršah. »Na tem delovnem mestu sem se sedaj že privadila in kar zadovoljna sem. Dela je veliko in mi gre kar hitro od rok. Na drugi izmeni sta pri tem stroju dve delavki. Zaslužim do 21 000 din. Nimam druge želje, kot da bi šla nazaj v tkalnico.«



Tolikokrat sporni vesni sušilnici je stregla Ivanka Osolnik. »Delu sem se že nekako privadila, čeprav je poleti silno vroče. Odkar gre blago iz barvarne preko vodnega kalandra, je na tem stroju produkcija več kot še enkrat tolikšna ob manjšem naporu. Delati moram tudi ponoči in to je utrudljivo. Ne delam rada ponoči, čeprav so prejemki precej večji. Želim tudi, da se uredi prezračevanje.«



Ceprav Iva že bole roke od fotoaparata, morava še v tiskarno. Najprej sva šla k Otmarju na »en čik«, kjer sem mimogrede izgubil 100 din zaradi stave, koliko tehta fotoaparat skupaj z bliskavico. Upam, da bo urednik vzel to na znanje pri računanju honorarja. Ko sva pokadila, sva se napotila k Ani Maselj ob tiskarski mizi. »V tiskarni sem že devet let, to je od njene ustanovitve. Delo gre dobro od rok in rada tiskam. Omenim naj, da se je letos kvaliteta poslabšala in z barvami nekaj ni v redu. Včasih se je boljše tiskalo in se barve niso tako razlivale. Z zaslužkom sem zadovoljna, vendar so šle tudi cene gor in sem najbrž kar na istem. Želim si, da bi bilo dovolj dela in čim manj makulature.«

V konfekciji, poslednjem proizvodnem obratu sva nekoliko »prelikala« Marijo Hribar. »Zadovoljna sem



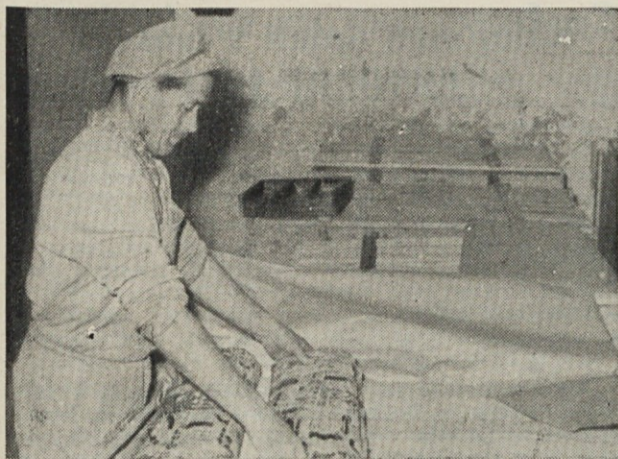
z delom in prejemki. Tako rada še nikoli nisem hodila v tovarno, kot sedaj. Dobro se razumemo. Moram povedati, da so mi sodelavci zelo pomagali pri zidavi hiše. Lepo se jim zahvaljujem. Po novem letu grem v pokoj. Šla bom na operacijo in želim si, da bi se dobro iztekla.«

Tako torej. V vseh petih obratih so delavci v glavnem zadovoljni z delom, uspehi, dohodki. Poslušajmo še oceno »vrhovnega komandanta« proizvodnje, Lada Zabukovca. »S proizvodnimi rezultati nisem zadovoljen. Na nedoseganje plana je bistveno vplivalo pomanjkanje materiala in skrajšan delovni čas. Ne smemo pa prezreti tudi subjektivnih vzrokov. Eden je n. pr.: velika fluktuacija — posebno v tkalnici. Če pa se že nekoliko sprijaznim s količinsko proizvodnjo, se ne morem s kvaliteto. V letu 1962 želim imeti vpisanih čim manj zastojnih ur zaradi pomanjkanja materiala. Prav tako želim, da ustalimo asortiman izdelkov in izdelamo perspektivni načrt razvoja podjetja ter se ga nato dosledno držimo. Nujno moramo izboljšati kvaliteto v tkalnici in plemenitilnici. Imam vtis, da smo zadnja leta preveč sedeli na lovorikah jarškega renomeja, toda v konkurenčnih podjetjih med tem časom niso držali rok na hrbtu.«



V NOVEM LETU 1962 želimo vsem sodelavcem zdravje, srečo in veselje povezano z novimi delovnimi zmagami

DS, UO in uprava Induplati, Sindikat, ZK,
Mladinska organizacija, DITTS in TVD Partizan Jarše



No, in sedaj še nekaj iz »neproizvodnih« oddelkov, in to brez reda, kakor sva pač naletela na posamezne sodelavce. V skladišču gotovega blaga sva našla Petra Zamana, ki je odpremljal pošiljko blaga kdo ve kam. »V podjetju sem 16 let, zadnja tri leta pa v skladišču. V začetku mi to delo ni bilo všeč, sedaj pa sem se že navadil. Težko mi je, kadar se zaloge zvišujejo, pa vesel sem zopet, kadar pridejo velika naročila. V prihodnjem letu želim čim večjo prodajo blaga, ker bodo tako tudi prejemi večji.«



Ura je bila 10 in šla sva v menzo. Prijetno je dišalo in Ivo je hitro pritisnil dolgo vrsto pred samopostrežnim pultom, jaz pa sem prisedel k četvorici, ki je pridno zajemala iz skodelic. »Topli obroki so bili doslej zelo dobri. Posebno sedaj, v zimskem času imajo veliko vrednost. Veliko boljše so jedila pripravljena



zdaj, kot pa prej v tovarni. Vse je okusno, sveže in hitro postreženo. Če že moramo povedati željo, potem naj velja to, da se topli obrok vedno lahko samo izboljša.«

Pa še druga stran samopostrežnega pulta — Ančka Ocepek: »Ceprav se šele učimo, gre delo neprimerno hitreje od rok. Je še nekaj napak na instalacijah, pa upam, da bodo popravili. Veseli me, da je čedalje večje zanimanje za tople malice in kosila ter, da so abonenti zadovoljni. Nabava živil gre v redu, toda misliti bo treba na prevozno sredstvo, ki bo večkrat na razpolago. Želim, da bi kmalu dobili dobro in sposobno pomožno osebje, ker imamo res že veliko dela. Niti en dan v tednu nismo prosti in želim, da se to uredi še posebej, ker delamo najmanj po 9 ur na dan.« Med pogovorom je neopazno pristavila dve turški in nama postregla. Hvala lepa.



Vinka Jermana sva dobila pri izdelavi okvirja za šablone. »Jezi me, ker les ni vedno suh in se izdelki nato deformirajo. Delamo v glavnem za nove delavnice (okna, vrata). Ni prav, da včasih nekaj delam, pa moram to pustiti nedokončano in začeti kaj drugega. Želim čimprej v nove delavnice. Druga želja velja NK »Svoboda« Duplica, da bi se v spomladanskem delu prvenstva čim bolje plasiral. Trenutno je na petem mestu.«

»Se nekaj iz pisarn«, sva dejala in se napotila tja. V tajništvo je pravkar prinesla kurirka Stefka Senk zajetno aktovko pošte. »V tej službi sem šele 6 mesecev in sem z njo kar zadovoljna, čeprav imam mnogo potov — pošta, banka, občina, socialno zavarovanje.



Jezi me le, kadar mi kolo nagaja. Na uradih so zelo prijazni. Želim si moped.« Pri tem se je prešerno zamejala tako, da ne vem, ali je mislila zares, ali ne.



V načrtu sedaj z Ivom nisva imela nič več. Reportaža je zaključena. Stopiva na hodnik — figo! Zaslišiva znan glas, se spogledava in vstopiva: »... Halo! ... ja ... »Induplati« ... Je tam tovariš Baumgartner? ... Poslušite, ali nam (Ivo izkoristi priliko in pritisne) lahko posukate 34/5 in 34/6? ... Ja, do marca meseca je rabimo prve 14 ton, druge pa 13 ton ... Ja, pa saj to je za vas interesantno, saj tako zmeram pravite, da nimate kaj sukati ... No, dajte no ... Amrak prve količine rabimo že decembra letos ... Kako, da ne bo šlo? ... Kaj pa je to za vas ... Seveda, saj mi vse takoj plačamo! ... Ne, tiste številke pa ne rabimo, probajte jo kam drugam prodati ... No, prosim vas lepo ... Ja, hvala lepa! Nasvidenje ... Nasvidenje! Kaj pa vidva?« se je obrnil k nama.

»Tovariš Adamič, rada bi nekaj« brrrr je zopet pozvonilo. In sva čakala ter čez 7 minut povedala do konca, »za Konoplan.« Bil je malo nezaupljiv, ko pa je uvidel, da gre »za res«, je dejal: »Letos je bilo kritično leto v pogledu nabave bombažne preje, konopljenega vlakna in železnih profilov. Pomanjkanje bombaža se je uredilo z uvozom, pri konoplji pa lahko le upamo na izboljšanje. Skratka, bilo je divje leto. Za prihodnje leto želim ureditev evidence o naročilih in dobavah. Sedaj imam vsa drobna in večja naročila zabeležena po raznih »notesih«, zvezkih, itd. Ni nič čudnega, če včasih res na kaj pozabim.«

Tako. Na koncu smo, prav zares. Ne vem, kaj naj napišem za zaključek. Morda to, da se vsem lepo zahvaljujem za odgovore. In še to, da uredništvo Konoplana pravzaprav ne more priti do pomanjkanja snovi za objavo.

Reportažo pripravila:
Ivo Sešek
Janko Ukmar

Kako smo delali v mesecu OKTOBRU 1961

Izpolnitev količinskega plana:	Mesečna izpolnitev plana	Primerjava z letom 1960 kumulativno. Leto 1960 indeks 100
Predilnica	99,0 %	115,5 %
Tkalnica	86,8 %	90,5 %
Casilske cevi	75,2 %	139,0 %
Zatkani votki	91,0 %	92,0 %

Proizvodnja se je v tem mesecu dvignila v predilnici in tkalnici. Pri istem številu delovnih dni kakor septembra, je bilo v predilnici 2514 kg več izdelane preje in v tkalnici 27 669 m² več tkanin ali 45 582 000 vtokov, to je za 10,2 % več. V gasilskih ceveh je bila planirana količina dosežena, izkazana pa ni, ker je nekaj cevi ostalo neizmerjenih in bodo zajete v prihodnjem mesecu. Povprečna širina proizvedenih tkanin je padla na 91,7 cm, to je za 9,7 % napram mesecu septembru in za 5,4 % napram povprečju 9 mesecev.

Pomanjkanja materiala v oktobru ni bilo, pač pa je kvaliteta konoplje vedno slabša in bo ostala še nadalje.

Ostali oddelki so obratovali v polnem obsegu. Začetkom oktobra je bila rekonstruirana rešetka pri parnem kotlu gotova tako, da je proizvodnja pare zadovoljiva. Kljub temu je nujno nabaviti nov parni kotel.

Zastojev zaradi prekinitev električne energije ni bilo.

Vrednost točke po posameznih ekonomskih enotah se je v oktobru dvignila. Spodnja tabela nam pokaže razmerje vrednosti točke napram mesecu avgustu, ko smo prvič prejeli osebne dohodke po novem pravilniku.

Ekonomska enota	Primerjava z avgustom
Predilnica	107,1 %
Tkalnica	105,6 %
Oplemenitilnica	107,4 %
Tiskarna	103,9 %
Konfekcija	97,5 %
Obrat za vzdrževanje	105,7 %
Uprava	105,3 %

V oktobru je bilo skupno zaposlenih 1083 delavcev in 6 vajencev.

Vozne ponjave iz sintetike

Na mednarodni avtomobilski razstavi v Frankfurtu so se prvič pojavile vozne ponjave izdelane iz sintetičnih vlaken. Za izdelavo teh tkanin se je uporabljala preja iz Nylona ali Diolena. Preja iz sintetičnega vlakna ne vpija vlage v taki meri kakor konoplja ali lan, zato tudi ne nabrekne in ne zapre por v tkanini. Neobdelana tkanina za vozne ponjave ni uporabna, ker prepušča vodo. Da postane tkanina nepremočljiva jo je potrebno prevleči z umetno maso ali umetnim kaučukom.

Prednosti ponjav iz sintetičnega materiala so v večji trdnosti, daljši uporabnosti ter lažjem vzdrževanju. Mokre ponjave se hitro osušijo, ker ne vpijajo, oziroma le minimalno in če ležijo dalj časa izven uporabe ne plesnijo.

Iz inozemske revije

Zakaj ne za vse enako?

Pri nas in menda tudi drugod po svetu je osemurni delovnik že krepko učvrstil svoje korenine. Ljudje, kateri proučujejo zmogljivost človeškega organizma, so prišli do zaključka, da ta delovni čas ne presega zmogljivosti človeka.

Toda že večkrat utemeljeno načelo, ki pravi, da je praksa eno teorija pa drugo je tudi tokrat našlo svoje zagovornike. Zgodi se, da je potrebno začeto delo zaradi nujnosti dokončati v določenem času, ker v nasprotnem primeru nedokončano delo povzroči zastoj v produkciji. Če to delo ni možno izvršiti v rednem delovnem času se mora pač »človekova zmogljivost« podaljšati za nekaj ur. Za to podaljšanje pa je pri nas že udomačen izraz »nadure«.

Tudi v našem podjetju se zgodi, da je potrebno v gotovih primerih podaljšati redni delovni čas. Do tu je vse v redu, od tu dalje pa smo pri nas uvedli nekaj novosti. Nadure namreč delimo v dve skupini. V prvi skupini so ure za katere dobi delavec, ki jih je opravil, plačilo. V drugi pa ure, za katere delavec lahko ostane doma. Mar ni prva varianta bolj logična in za delavca, ki je podaljšal svoj redni delovni čas tudi koristnejša?

Morda ne bi napisal teh vrstic, če me ne bi brez moje vednosti uvrstili med tiste, ki za opravljeno nadurno delo lahko ostanejo doma.

Nadure sem opravil v mesecu septembru. Dva popoldneva pri polaganju kabla in eno popoldne v menzi, kar je dalo skupaj 16 nadur.

V mesecu oktobru pa sem bil zelo presenečen, ko za to opravljeno delo nisem dobil plačila. Takoj naslednji dan skromen protest, ki je dobil svoje mesto v beležnici. Zabeleženo ni (je) pozabljeno, sem si mislil, naslednjega petnajstega bom gotovo prejel plačilo. Kolo časa se je zavrtelo za mesec dni, prišel je petnajsti november, toda glej, zopet nič.

Tokrat malo ostrejši protest in tedaj sem po dveh mesecih zvedel, da lahko za opravljeno nadurno delo ostanem 16 ur doma. Zanima me kakaj? Moj poklicni kolega je delal v istem razdobju in za vse nadure prejel plačilo. Mar nismo vsi pod eno streho in mar se ne uporabljajo za vse enaka pravila in enaki predpisi? Zlobni jeziki pravijo, da znajo nekateri ostreje nastopiti v takem primeru. Morda je tudi v tem delček resnice.

Sicer pa, menda se bo našel nekdo, ki bo rešil ta, po mojem mnenju, nepravilen postopek.

J. N.



Prvoborci Kamniškega bataljona ob odkritju spomenika v Radomljah

Odkritje spomenika padlim borcem v Radomljah

V Radomljah so na Dan mrtvih odkrili spomenik in novo partizansko pokopališče. Do sedaj so bili borci in aktivisti, kateri so darovali svoja življenja v letih 1941 do 1945, pokopani na pokopališčem, kamor jih je kot zločince pokopal okupator. Prostor ni bilo mogoče dostojno oskrbovati, zato jim je ZB uredila v središču vasi primeren prostor in spomenik.

Finančna sredstva je dal na razpolago ObLO Domžale. Vsa bližnja podjetja pa so priskočila na pomoč z raznim materialom in prevozi. Člani ZB, SZDL in mladine iz okoliških vasi so pri urejevanju novega pokopališča opravili 4893 prostovoljnih ur.

Načrte je izdelal ing. Slajmar iz Ljubljane.

Ker so se pojavile govorice, koliko milijonov je stalo pokopališče, obveščamo javnost, da se ni porabilo niti predvidenih 900 000 din. V organizaciji ZB imamo v evidenci 132 padlih borcev in aktivistov. V seznamu imamo tudi vse nedomačine, ki so bili tu pokopani. Od omenjenih je 18 borcev iz leta 1941 in med njimi tudi narodni heroj Franc Bukovec. Zato je pravilno, da smo se jim primerno oddolžili.

J. P. — Luka

Kaj je z našim nogometom?

Na zadnjem občnem zboru TVD »Partizana« Jarše je bilo veliko govora in vprašanj, kako bi bilo, če zopet žrtvujemo nekaj denarja za bodoče nogometno moštvo. Na pobudo sedanjih igralcev, da se ustanovi nogometna sekcija, smo pristali in izvolili za referenta tov. Rajka Radmeliča. Če pogledamo njihovo delo, lahko rečemo, da bi bilo bolj uspešno in plodno, če bi imeli boljše vodstvo in sposoben strokovni kader. Celo leto so bili prepuščeni sami sebi, brez vsakega trenerja ali pa voditelja. Fantje so trenirali preko poletja kar brez trenerja in breznačrtno. Ker so pa mislili, da so že dovolj zreli in sposobni za tekme, so se prijavili v jesenski del v Ljubljansko nogometno podvezo. Začetek je bil težak, kajti s svojimi treningi niso bili kvalitetno dovolj pripravljeni za takšna tekmovanja. Opremljeni so bili s čevlji in z 2. paroma dresov. V nedeljo bi morali igrati zadnjo tekmo doma z Ribnico. Ker pa nasprotnika ni bilo, so tekmo brez težav dobili s 3:0 p. f. Tako so zaključili jesenski del in zasedli predzadnje 11 mesto s 4 točkami.

Če pa hočemo v spomladanskem delu zopet nadejati oziroma igrati, moramo takoj pričeti z rednimi treningi in to pod vodstvom dobrega trenerja. Zato je UO TVD »Partizana« Jarše na svoji redni seji, dne 2. novembra 1961, postavil petčlanski odbor, ki naj bi odgovarjal za red in disciplino nogometnega moštva, kajti samo na takšen način bodo lahko dosegli dobre in kvalitetne rezultate.

V četrtek, dne 16. novembra 1961, so se zbrali vsi nogometaši, stari in mladi, v garderobi »Partizana« Jarše, da se pomenijo o nadaljnjem delu. Tega sestanka sta se udeležila tudi predsednik »Partizana« Jarše in predsednik Sind. podružnice »Induplati« Jarše. Kot prvi je spregovoril predsednik »Partizana« Jarše ter v svojih besedah prikazal delo nogometne sekcije. Nadalje je postavil vprašanje, kaj je vzrok, da se niso redno vršili treningi, kakaj ni bilo dovolj igralcev, kadar bi se morala odigrati tekma. Iz tega je razvidno, da moštvo ni poznalo discipline ter ni imelo čuta odgovornosti, za kar se je obvezalo. Zato je tov. pred-

sednik še enkrat poudaril, da hoče red in disciplino. V nasprotnem primeru pa razpustijo in zbrisejo vse sledove »okroglega usnja«. Nato je povedal, da je postavljen odbor, ki naj bi odgovarjal samo za nogometno sekcijo. Kot prva dolžnost je, dobiti trenerja in uvesti disciplino. Tov. predsednik Sind. podružnice je ponovno opozoril na vprašanje »hočemo ali pa razpustimo«. Odgovor je bil »hočemo«. Nato je bolj v mirnem tonu obljubil vsestransko finančno pomoč s strani Sindikalne podružnice »Induplati« Jarše. V nadaljnjem raz-

govoru se je ugotovilo, da nekaj dobrih igralcev odstopa, zato pa so na njihova mesta stopili malo manj izkušeni, toda mladi in zdravi igralci. Na zahtevo igralcev, da se dobi trener za zimsko sezono, je tov. predsednik »Partizana« obljubil, da bo v najkrajšem času dobil, kar zahtevajo, čeravno je to delo petčlanskega odbora.

S tem se je sestanek zaključil, delo nogometašev pa upajmo vsaj poživel.

Albin Žibert

Gremo na Štajersko ...

»Greš z nami na Štajersko, po jabolka?« Tako me je neko dopoldne nagovoril sodelavec. Z veseljem sem mu odgovoril: »Seveda grem, samo, da se skesali ne boste, rad bi videl tiste kraje v jeseni.«

Popoldne smo pripravili vse potrebno in se domeni- nili za čas odhoda. Ob petih je posebno za tiste, ki radi malo poležijo, sicer še zgodaj, vendar je prav, če smo na mestu ob pravem času.

Naslednje jutro smo vsi prišli pravočasno. Jože je »požgečkal« svoj OM in že smo se speljali v lepo jutro. Sen in tja so se podile rahle meglice, na vzhodu pa se je že dani- lo. Komaj smo se popolnoma predramili, že smo bili na vrhu Trojan, od tu pa smo kar zdrseli v Savinjsko dolino. Opazovali smo lep sončni vzhod, pokrajina osvetljena s prvimi sončnimi žarki je čudovita. Levo in desno ob cesti so v piramide zloženi drogovi, okrog katerih se bo naslednje leto zopet ovijal hmelj. Prehitevali smo vozove naložene s kot slamaricami velikimi vrečami, napolnjenimi s hmeljem, katerega so kmetje peljali v Zalec, kjer so velika skladišča za hmelj.

Pokrajina je zelo bogata, kar lahko sklepamo po naglem razvoju. Kot otrok sem s starši stanoval v Novem Celju pri Zalcu, kjer je bil oče v letih 1927 do 1929 za vrtnarja. Zato tudi bolj občutim, kako so se kraji od takrat spremenili, saj Celje in Zalec skoraj nista več ločena, ampak povezana v en kraj. Z Otmarjem sva se takoj »udarila« kdo kraje bolj pozna in tako je bilo Celje hitro za nami.

Pot smo nadaljevali ob Savinji proti Zidanem mostu. Na obeh straneh ceste smo občudovali sadno drevje, ki se je šibilo pod težo plodov. Laško in Rimske toplice skoraj ne bi spoznal, toliko novih stavb in hišic je zrastle. V Zidanem mostu nam je Otmar pripovedoval, kako močno je bilo to važno železniško križišče bombardirano med zadnjo vojno. Mostov samih zaradi njihove lege sicer niso uspeli porušiti, zato pa je utrpelo več škode naselje nad mostovi. Od tu dalje nam je pot do Sevnice hitro minila.

V Sevnici smo se ustavili samo toliko, da je Otmar pri materi poizvedel, kako je z jabolkami. Ona se je namreč že prej dogovorila s kmeti, kjer bomo nakladali. Ko smo zvedeli, da je vse v redu, smo se odpeljali v ozko Lončarjevo dolinico. Gotovo so tam pred več leti delali lonce, toda s časom je ostalo samo še ime. Na ozkem kolodvoru so nas kmetje res že čakali s polnimi vozovi. Takoj smo si ogledali kakšen je tovor. Jabolka so bila večinoma sledečih vrst: voščenke, kanadke in pogačarji, nekaj pa je bilo tudi slabšega sadja. Hoteli smo se dogovoriti za cene po kvaliteti, toda končno smo določili enotno ceno 20 din. Preden smo se lotili tehtanja in nakladanja, so nas kmetje prijetno presenetili z obilno malico. Otmarjeva mama jim je namreč naročila, da poleg jabolk pripeljejo tudi kaj za pod zob. Nismo se pustili prositi ter se lotili pečene kokoši in domačega kruha, kar smo pridno zalivali z novim moštom.

Tako podprti smo se lotili nakladanja. Jože je zapeljal kamion na bližnje dvorišče, mi pa smo si hitro razdelili delo. Kmetje so pridno polnili zabojčke, katere jim je pripravljala Peter, Mirko in Otmar sta teh-

tala, z Venčeslavom pa sva hitela nakladati. Od osme do dvanaajste smo pošteno prišli in vmes še nekajkrat pogledali v cekarje, kjer se je še vedno našlo kaj dobrin.

Na koncu smo se še malo po vasi ogledali. Jabolka so imeli povsod dovolj ter so nam jih ponujali. Dogovorili smo se, da pridemo še po ca. 4000 kg. Ljudje so zelo prijazni in so nas vabili, da se oglasimo, ko bodo imeli novo vino in koline.

Cas je hitro minil in bila je že ena proč, ko smo odrinili proti domu. Ustavili smo se v Celju, kjer smo si privoščili dobro toda drago kosilo, nato pa smo se odpeljali domov v Jarše. Bila je že tema, ko smo spravili pod streho vse sadje.

Ker je bila menza ravno na novo odprta, smo se oglasili še tam. Večerja je bila dobra in poceni, zalili pa smo jo z rebulo. Kako je potem, ko se moškim razveže jezik, pa tako veste.

Zadovoljen, ker sem zopet videl košček naše lepe domovine ter, da smo našim delavcem priskrbeli ce-



Se ena iz srečanja v Grosupljem

Za smeh in razvedrilo

MODERNE PRIDOBITVE IN ŠPORTNI DOGODKI NA MALI PLANINI

Že dolgo je tega in mnogo vode je med tem preteklo po naših rečnih strugah, ko je bilo sklenjeno, da se naša planinska postojanka na Mali planini osvetli s sodobno razsvetljavo, to je z elektriko. Seveda, bilo je sklenjeno, vendar pa se vse ni uresničilo tako hitro, kakor so si to želeli naši delovni ljudje, ki se za vsak uspeh navdušujejo, čeprav bolujejo na »plezitisu« ali ne. To je pravzaprav zelo sodobna bolezen, ki se hitreje »prime« takih, ki imajo trebuh obrnjen na notranjo stran in zato ne tehtajo več kot 80 kg.

Naša kočja pa je pred nekaj meseci le dočakala že dolgo obljubljenega luč, zato je bilo v interesu vseh nadebudnih hribovcev našega kolektiva, da se to čim slovesneje proslavi. Izbrali so iz svoje srede delegate, ki naj bi na tej svečanosti zastopali ves kolektiv in jih poslali na otvoritev. Vendar, smola pa taka, noben od delegatov ni imel »plezitisa« in so si zato vso stvar predstavili takole: elektrika sveti tako ali tako, zakaj bi mi hodili to gledati na Malo planino, če lahko to vidimo že v Črni. Pravi hribovlazci pa le niso bili takega mnjenja, zato so se odpravili že kmalu po otvoritvi te pridobitve na lice mesta in po vrnitvi v dolino navdušeno pripovedovali, kako je sedaj vse veliko bolj moderno in se veliko bolj vidi tudi v temni noči pred kočjo. Da bi obsežnost razsvetljave čim bolj natančno ugotovili, so priredili tekmovanje v lučanju stolov iz jedilnice najprej pred kočjo, ker pa so bile možnosti za vidljivost še neizkoriščene, so jih metali še po hribu navzdol in postavljali osebne in kolektivne rekorde. Ker pa je bila v tistem času atletska sezona že končana, je bilo nujno, da se taka tekmovanja prekinijo in našla se je rešitev; za nedoločen čas se tekmovalna arena na Mali planini zapre. S tem bi bilo vsega konec, če... Da! Če ne bi obstojali na svetu tudi taki ljudje, ki jim vsaka nova stvar nudi nadaljnje možnosti za izpeljavo svojih načrtov in ciljev. Našli so se taki prenapeteži skupaj in našo kočjo na silo odprli in si ob toliko opevani elektriki priredili domačo »hausbal«. Pijačo in jedi jim je preskrbel naš kolektiv po najnižjih nočnih cenah, vstopnine pa tako ni nihče pobiral. Verjetno bi zaprosili tudi kako dotacijo v denarju, vendar je bila blagajna prazna, pa so zato v zameno odnesli s seboj še nekaj prehranbenih in vstekleničenih artiklov. Na ta način si je naš dom na Mali planini pridobil velik ugled, posebno v očeh tistih, ki so do sedaj poznali naš dom samo po naslovu, ki visi nad vhodnimi vrati, v njem pa so bili postreženi vse prej, kakor pa solidno.

Vsem pa ostane upanje, da bo ob koncu zimske sezone, ko bomo dom zopet zaprli, verjetno repriza poletne, samo da bodo pri tistem tekmovanju metali skozi vrata mize, ki so za dvig sankarskega športa mnogo bolj hvaležen rekvizit, kakor pa stoli.

M. Š.

OB NOVEM LETU

Rubrika »Za smeh in razvedrilo« želi vsem čitateljem srečno Novo leto, asfalt in ukinitvev odloka o prepovedi kuhanja kave.

V TOVARNISKEM ŽARGONU

Po malici si je »kofetar« naročil v menzi (podčrtano, da ne bo pomislekov) tudi turško. Ko jo je dobil, je dejal: »Mej duš, že na oko se ji vidi, da je precej makulaturna.«

VSE PO NAČRTU

»Kam boš pa na Silvestrovo šel?«

»Vem, da bom šel v našo dvorano, ne vem pa kako bom šel domov.«

IZ AMBULANTE

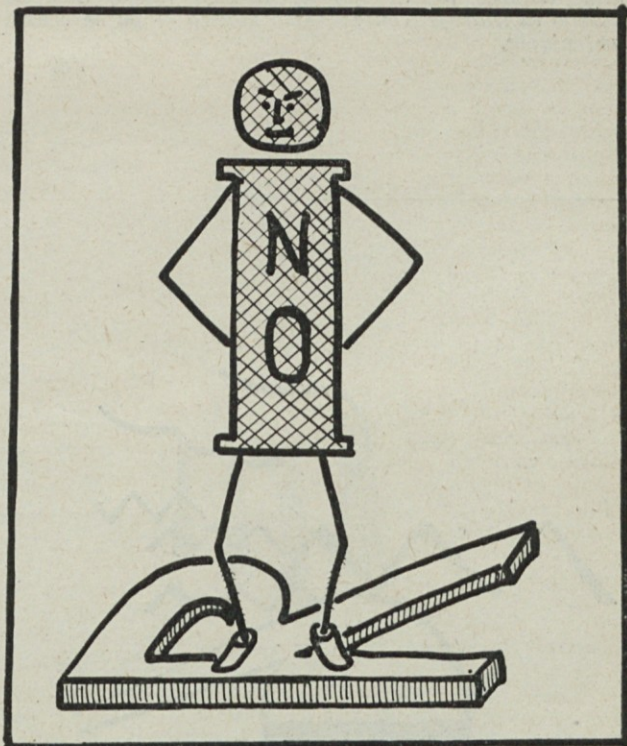
Naš barvar pride na pregled in sestra ga začne nekaj spraševati.

Med drugim vpraša tudi: »Ali ste se res poročili?«

»Ja, sem.«

»Kako pa se sedaj pišete?«

Rebus



REŠITEV UGANK IZ ŠTEVILKE 11/X

Križanka: vodoravno: statev, mlinarji, mi, raca, Nm, Ika, le, Ivo, kara, nerad, albus, Laze, dno, OM, NIN, oi, kdaj, ja, karamela, Tirana.

Rebus: Jesenice.

Rebus: ovinek.

ZAHVALA

Vsem, ki ste nam ob izgubi našega dragega očeta izrekli sožalje in kakorkoli sočustvovali z nami ter položili cvetje na grob, iskrena hvala

Družina Oražem

V Mengšu, 24. novembra

PERSONALNE IZPREMEMBE

Vstopi:

1. Hamulič Mujo, dvoriščni in transportni delavec, vstopil 25. 10. 1961,
2. Capuder Lovrenc, pom. kurjač, vstopil 2. 11. 1961,
3. Kaiba Rudolf, kovinostrugar, vstopil 2. 11. 1961,
4. Šarec Drago, pom. tkal. mojstra, vstopil 8. 11. 1961,
5. Markelj Matilda, pom. upravnika na Mali planini, vstopila 9. 11. 1961,
6. Markelj Metod, upravnika doma na Mali planini, vstopil 14. 11. 1961,
7. Kvas Ljudmila, predica v predpredilnici, vstopila dne 15. 11. 1961,
8. Gotovac Marija, snažilka v menzi, vstopila dne 16. 11. 1961,
9. Kralj Albina, tkalka, vstopila dne 27. 11. 1961.

neni sadje, ponosen na tako lepo menzo, sem se odpravil domov.

Se v postelji sem premišljeval. Živimo v tako lepih krajih, imamo avtobusni popust pri vožnji, da si jih lahko ogledamo, dom v Umagu in koč na Mali planini, dopust, prosto soboto, dobimo blago, delovno obleko in škornje, ceneno toplo malico — pa še včasih godrnjamo.

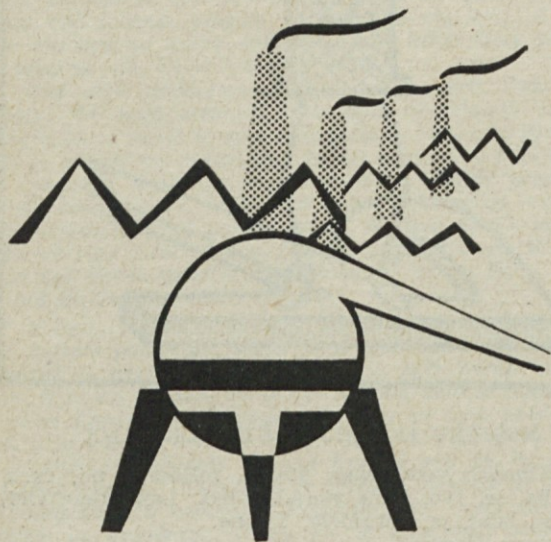
Edi

Izstopi:

1. Prešiček Ana, delavka v sušilnici, izstopila dne 21. 10. 1961, zaradi upokojitve,
2. Bartolj Viktor, tkalski mojster, izstopil dne 31. oktobra 1961, zaradi odstranitve z dela,
3. Žmavc Ana, pomoč. upravnika na Mali planini, izstopila dne 31. 10. 1961, sporazumno z upravo podjetja,
4. Tratnjek Mirko, delavec v oplemenitilnici, izstopil dne 7. 11. 1961, ni preстал preizkusne dobe,
5. Pibernik Pavla, previjalka v pripravljalnici, izstopila dne 13. 11. 1961, zaradi upokojitve,
6. Klemenc Angela, predica v predpredilnici, izstopila dne 15. 11. 1961, sporazumno z upravo podjetja,
7. Vidregar Angela, tkalka v tkalnici, izstopila dne 15. 11. 1961, na podlagi lastne odpovedi,
8. Krušnik Janko, kovinostrugar, izstopil dne 16. novembra 1961, sporazumno z upravo podjetja,
9. Kozjek Marija, previjalka v pripravljalnici, izstopila dne 17. 11. 1961, zaradi upokojitve,
10. Capuder Terezija, tkalka v tkalnici, izstopila dne 17. 11. 1961, ni prestala preizkusne dobe,
11. Černivec Francka, predica v mokri predilnici, izstopila dne 18. 11. 1961, sporazumno z upravo podjetja.

Poročili so se:

1. Kranjec Tončka, del. v šivalnici, poročena Kerč,
2. Janežič Ivanka, del. v oplemenitilnici, poročena Osolnik.



**Zdržena
kemična industrija
Domžale**

PROIZVAJA IN NUDI:

škrobe, dekstrine, lepila, svinčene okside, temeljne barve, oljnate emajle, oljnate lake, kazeinske barve, nitro in specialne izdelke

Železniška postaja Domžale — Telegrami »Kemilak« — Telefoni 2-12, 2-15, 3-16
Tek. rač. pri KB Domžale št- 600-706/1-349

